

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 16827/2023
20.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Ивана Перовић-Семеновић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., ради развода брака, поверавања и издржавања малолетног детета и заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 229/22 од 08.02.2023. године, у седници већа одржаној 20.09.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против другог става изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 229/22 од 08.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П2 1427/20 од 06.12.2021. године, ставом првим изреке, разведен је брак између тужиле и туженог, закључен дана ...2003. године у Београду, уписан у матичну књигу венчаних која се води за матично породичје ... под текућим бројем .. за 2003. годину. Ставом другим изреке малолетно дете парничних странака ВВ рођен ...2004. године, поверен је оцу - туженом који ће самостално вршити родитељско право. Ставом трећим изреке, лични односи мал. ВВ са мајком-тужиљом одвијаће се према њиховом договору у складу са жељама и потребама мал.ВВ. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужиља да на име свог доприноса за издржавање мал.ВВ плаћа месечно износ од 55.000,00 динара сваког 1. до 5. у месецу за текући месец и то на руке законском заступнику малолетног детета, оцу ББ, почев од 6.12.2021. године као дана пресуђења, па убудуће док за то постоје законски услови. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да суд одреди меру заштите од насиља у породици којом би се забранило туженом да вређа, омаловажава и узнемирава тужиљу лично, телефоном и писмено, те да му се наложи да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања, којим се угрожава психички интегритет, душевно здравље и спокојство тужиле. Ставом шестим изреке, одбијен је као неоснован предлог тужиле којим је тражила да суд одреди привремену меру заштите од насиља у породици којом би се забранило туженом да вређа, омаловажава и узнемирава тужиљу лично, телефоном и писмено, те да му се наложи да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања, којим се угрожава психички интегритет, душевно здравље и

спокојство тужиље. Ставом седмим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 229/22 од 08.02.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиље и првостепена пресуда потврђена у ставу петом, шестом и седмом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу четвртном изреке, тако што је обавезана тужиља да на име свог доприноса за издржавање мал.ВВ плаћа месечно 20% од редовних месечних новчаних примања умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, почев од 6.12.2021. године као дана пресуђења па убудуће док за то постоје законски услови, сваког 1. до 5. у месецу за текући месец исплатом на текући рачун законског заступника малолетног детета, оца ББ, док се за тражену висину издржавања од још 20% тужилинских месечних примања захтев повериоца издржавања, оца малолетног детета ББ, одбија као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију, из чије садржине произлази да исту побија у делу одлуке о висини доприноса за издржавање малолетног детета, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23), Врховни суд је оценио да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП-а, јер је другостепени суд правилно применио све одредбе овог закона и за своју одлуку дао правилне, јасне и непротивречне разлоге о свим битним чињеницама. Супротно тврдњи ревидента ревизијски суд сматра да је другостепени суд оценио све жалбене наводе који су од значаја за пресуђење ове парнице.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља (рођена ...1982. године) и тужени (рођен ...1967. године) су закључили брак ...2003. године и имају заједничко дете, сина ВВ који је рођен ...2004. године. Од престанка њихове заједнице живота (дана ...2020. године) малолетни син је остао да живи у стану са оцем, а тужиља је изнајмила стан површине 48 м² са припадајућим гаражним местом. Мал. ВВ похађа трећу годину ... гимназије у Београду и бави се ... на врхунском нивоу, државни је првак у ... и најмлађи је ... у историји Србије. Његове потребе на месечном нивоу износе за храну 40.000,00 динара, 8.000,00 динара за хигијену, витамине, хемијско чишћење и фризера, 20.000,00 динара на име трошкова стана, рачуна у висини од 1/2 као и трошкови превоза, трошкова око аутомобила и др., 16.000,00 динара за гардеробу, 11.000,00 динара на име путовања, 12.000,00 динара на име трошкова за техничку робу.

Мал. ВВ као врхунски ..., стипендиста је Министарства просвете, науке и технолошког развоја за изузетно надарене ученике и налази се на листи стипендиста за 2021/2022 годину и месечна стипендија износи 15.000,00 динара, остварује разне врсте једнократних новчаних накнада у различитим износима у току године у зависности од постигнутих успеха на турнирима, а клубови му уместо хонорара уплаћују учешће на

турнирима, при чему су тужила и тужени на годишњем нивоу обезбедили донације и спонзорства (тужила у износу од 2.221,00 евра и тужени са 500.000,00 динара).

Тужила је запослена у фирми "ГГ" д.о.о. за промет и услуге Београд на радном месту које обухвата руковођење тимом ... менаџера, њена просечна зарада износи 195.953,49 динара, остварује право на годишњи бонус у износу од 10% од годишњих примања који не прима у новцу већ у услугама које може да искористи, а бонус за претходну годину износио је 900,00 евра, исплаћена је награда за изванредне резултате тима који предводи за 2021. годину у једнократном износу од 150.000,00 динара (по месецу 12.500,00 динара месечно) и на крају прошле године исплаћена је божићница у износу од 25.000,00 динара (око 2.000,00 месечно) и очекује да ће и ове године бити исплаћена. Није кредитно задужена, не поседује непокретност на своје име, живи у стану који изнајмљује за који месечну ренту плаћа износ од 450,00 евра (52.912,00 динара), месечни рачуни износе 13.000,00-14.000,00 динара, за телефон сина плаћа 1.000,00 динара, власник је аутомобила марке "Шевролет" које је дала на коришћење ВВ, а она користи службено возило марке "Рено Меган" и све трошкове одржавања, регистрације као и комплетне трошкове горива сноси фирма за коју ради. Месечно издваја 8.000,00 динара (4.000,00 динара два пута месечно) на име трошкова психотерапије. Месечно за трошак исхране, хигијене и других ствари одваја око 23.000,00 динара (док су живели њих троје заједно за те потребе је одвајала 70.000,00 динара). Тужила је од напуштања брачне заједнице редовно уплаћивала износе од 25.000,00 динара на име свог доприноса за издржавање малолетног ВВ. Тужени је незапослен од 2011. године и даље се налази на евиденцији незапослених лица код Националне службе за запошљавање. По занимању је ... и ... . Стан у коме живи је његово власништво, површине 68м². Рачуни за стан износе 24.000,00 динара месечно. Има уштеђевину коју троши, а у подмиривању трошкова му помаже и мајка која је пензионер.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су, применом одредби чланова 197 и 198 Породичног закона оценили да нису испуњени услови за одређивање мере заштите од насиља у породици, као и истакнуте привремене мере, с обзиром да парничне странке не живе заједно и нису у контакту. Висина месечног издржавања од стране мајке одмерена је у складу са одредбама члана 160., 161., 162. и 164. Породичног закона, с тим што је првостепени суд висину издржавања одредио у фиксном месечном износу од 55.000,00 динара, а другостепени суд је у том делу преиначио првостепену пресуду и оценио да месечне потребе малолетног детета износе око 83.000,00 динара, па имајући у виду да је обавеза оба родитеља да доприносе издржавању детета, допринос мајке издржавању износи око 41.500,00 динара, што представља 20% од месечних редовних примања тужиле, те је тужила обавезана да да на име дела доприноса за издржавање плаћа месечно 20% од редовних месечних новчаних примања умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, почев од 6.12.2021. године, док за то постоје законски услови. По оцени другостепеног суда, првостепени суд је погрешно одредио висину издржавања у фиксном месечном износу, будући да је тужени - отац мал. ВВ, као поверилац издржавања у одговору на тужбу поставио захтев да се алиментација одреди у проценту од 40% тужилинних месечних примања. Другостепени суд је имао у виду чињеницу да је тужени незапослен, али је нашао да су оба родитеља дужна да доприносе издржавању мал. детета и да тужени има могућности да својим радом обезбеди средства за издржавање детета.

По оцени Врховног суда, правилно је другостепени суд утврдио висину обавезе тужиље да доприноси издржавању малолетног детета са 20% од од редовних месечних новчаних примања почев од 6.12.2021. године, док за то постоје законски услови на основу чланова 160. - 162. Породичног закона, имајући у виду све околности од значаја за одређивање издржавања

Породични закон ("Службени гласник РС", бр. 18/2005...6/15) је установио критеријуме којима суд треба да се руководи у поступку одређивања издржавања (члан 160). У том смислу издржавање се одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања (став 1), при чему се води рачуна о минималној суми издржавања, коју суму као надокнаду за храњенике односно за лица на породичном смештају, периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са законом (став 4). Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2), док могућности дужника издржавања зависи од његових прихода, могућности за запослење и стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3).

Одредбама члана 162 Породичног закона прописано је да поверилац издржавања може по свом избору захтевати да висина издржавања буде одређена у фиксном месечном новчаном износу или у проценту од редовних месечних новчаних примања дужника издржавања (став 1). Ако се висина издржавања одређује у проценту од редовних месечних новчаних примања дужника издржавања (зарада, накнада зараде, пензија, ауторски хонорар итд.), висина издржавања, по правилу, не може бити мања од 15% нити већа од 50% редовних месечних новчаних примања дужника издржавања умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање (став 2). Ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања (став 3).

Одредбом члана 164. Породичног закона прописано је да се висина издржавања може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Одлучујући о висини доприноса тужиље за издржавање малолетног детета, по налажењу Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право када је закључио да је тужилца у обавези и могућности да доприноси његовом издржавању са месечним износом од 20% од редовних месечних новчаних примања, при чему је правилно закључио да је првостепени суд погрешно одредио висину издржавања у фиксном месечном износу, будући да суд није везан границама тужбеног захтева за издржавање, а да је тужени, отац малолетног детета коме је поверено вршење родитељског права, у одговору на тужбу поставио захтев да се алиментација одреди у проценту од редовних месечних примања тужиље. У поступку су утврђене све чињенице које опредељују потребе малолетног детета са једне стране, као и могућности мајке, као дужника издржавања са друге стране, па је правилно примењено меродавно право из чланова 160. и 162. Породичног закона.

При доношењу одлуке другостепени суд се руководио најбољим интересом дета, сагласно одредбама члана 6. и 266. Породичног закона и тиме да износ којим

тужиља треба да доприноси издржавању малолетног детета буде довољан за намирење његових егзистенцијалних, здравствених, образовних и социјалних потреба, при чему малолетном детету одређеном висином издржавања треба да се омогући најмање такав животни стандард какав ужива родитељ дужник издржавања, сагласно одредби члана 162. став 3 . Породичног закона. Имајући у виду потребе повериоца издржавања, као и зараду коју остварује тужиља, правилно је другостепени суд нашао да је износ од 20% од зараде коју тужиља остварује на раду код послодавца адекватан износ у том погледу, а да је преостали износ до потребног износа за издржавање малолетног детета дужан да обезбеди отац, јер је обавеза родитеља да издржава своје малолетно дете, заједничка обавеза оба родитеља, независно од тога коме је поверено вршење родитељског права.

Поред тога, када је обавеза издржавања успостављена, висина издржавања се може и смањити и повећати према члану 164. Породичног закона, ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Код наведеног, по оцени Врховног суда, не могу се прихватити наводи ревизије да суд није на правилан начин утврдио потребе повериоца издржавања. Одлука другостепеног суда у погледу висине доприноса за издржавање малолетног ВВ заснована је на правилно утврђеном чињеничном стању и на правилној примени материјалног права, те се ревизијом неосновано оспорава правилност примењеног материјалног права.

Овај суд је приликом доношења одлуке имао у виду и остале наводе ревизије, али је оценио да су неосновани, јер суштински представљају понављање навода који су истицани у жалби против првостепене пресуде, а ове наводе је другостепени суд правилно оценио као неосноване и за ту оцену дао јасне и довољне разлоге, које у свему прихвата и овај суд.

Из напред изнетих разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**